

Ruben Willaert
restauratie & archeologie

Westernieuwweg 63 (Jabbeke, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2017F101

Juli – Augustus 2017

ARCHEOLOGIENOTA

BUREAUONDERZOEK (FASE 0)

DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Wouter Van Goidsenhoven

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /

De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:

Janiek De Gryse, OE/ERK/Archeoloog/2015/00043

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2017

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

Deel 2: Programma van maatregelen	4
2.1 Administratieve gegevens	4
2.2 Synthese	5
2.3 Gemotiveerd advies	6
2.4 Conclusie	7
Deel 3: Bibliografie.....	8

FIGURENLIJST (2017F101)

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers (Bron: Geopunt).....	5
Figuur 2: visualisatie van de bouwzones op de orthofoto; meer dan de helft van bouwzone lot 2 wordt momenteel bezet door bomen. Het vrij gedeelte is ca. 500m ² groot.	7

TABELLENLIJST (2017F101)

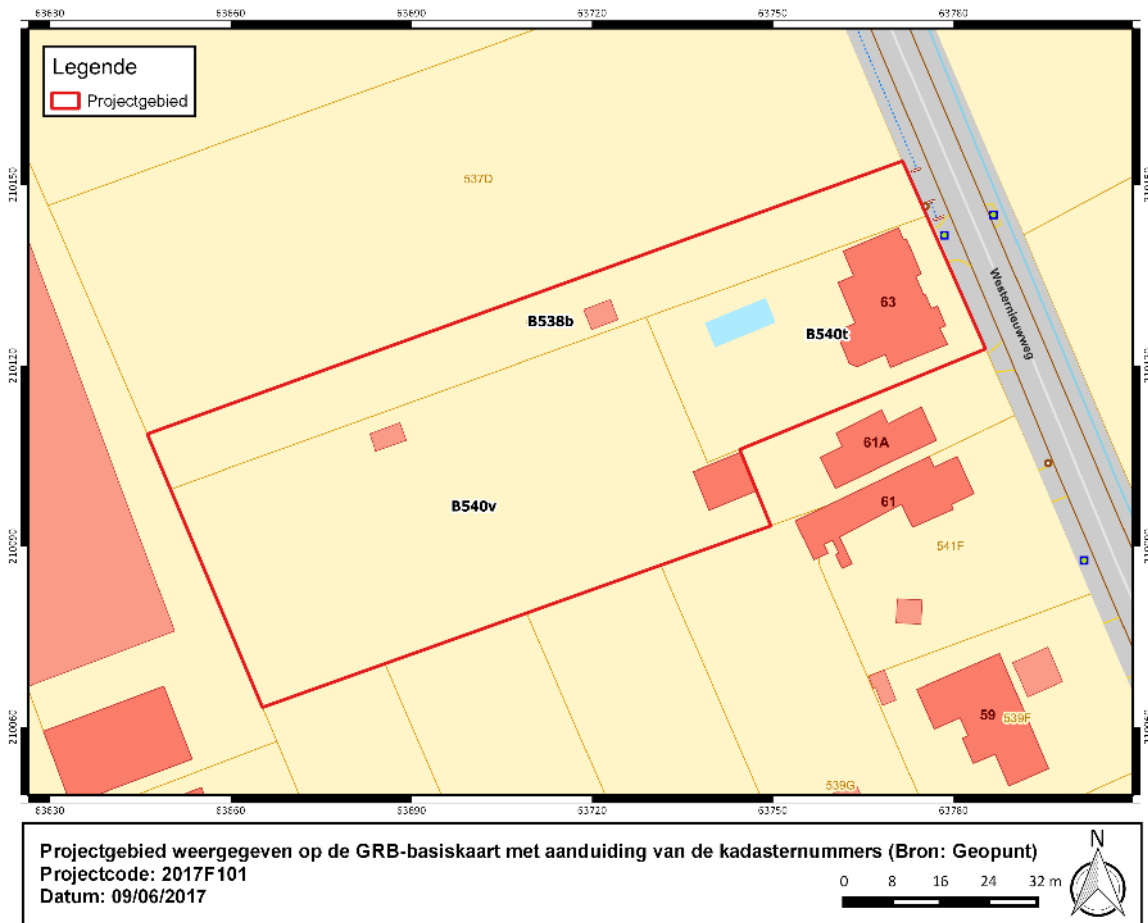
Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek. 4

Deel 2: Programma van maatregelen

2.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de initiatiefnemer	D'Hoore M.P. en Voortmans A-M.H. Westernieuwweg 63 8490 Jabbeke	
b) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	OE/ERK/Archeoloog/2015/00043	
c) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Janiek De Gryse Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge	
d) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Jabbeke
	Deelgemeente	Varenare
	Postcode	8490
	Adres	Westernieuwweg 63 8490 Jabbeke
	Toponiem	Westernieuwweg 63
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	$X_{\min} = 63628$ $Y_{\min} = 210057$ $X_{\max} = 63797$ $Y_{\max} = 210174$
e) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Jabbeke, Afdeling 1, sectie B, nr's 538b, 540v, 540t Figuur 1	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers (Bron: Geopunt)

2.2 Synthese

De opdrachtgever plant de realisatie van een kleinschalige verkaveling aan de Westernieuwweg te Varsenare, deelgemeente van Jabbeke. De totale oppervlakte van het terrein bedraagt 0,59ha waarvan 2723m² bedreigd wordt door de geplande werken. Het terrein is momenteel in het oosten bebouwd, de nieuwe verkaveling is voorzien op het westelijke perceel, dat wordt ingenomen door bomen en grasland.

Landschappelijk gezien is het plangebied gelegen in de zandstreek buiten de Vlaamse Vallei, aan de noordelijke voet van een Tertiaire getuigenheuvel, waarop de dorpskern van Varsenare gelegen is. Aan de oostzijde van het plangebied stroomt de Stationsbeek. De Quartairgeologische kaart geeft een profielopbouw weer bestaand uit eolische afzettingen van het laat-Pleistoceen en/of vroeg-Holoceen. Het sediment bestaat uit droog zand. Dit impliceert een verwachting van oppervlakkige sporenarcheologie, direct onder de bouwvoor.

Historisch en cartografisch onderzoek indiceert een rurale omgeving waar tot op heden weinig verandering in waargenomen kan worden. De dorpskern van Varsenare bevindt zich ca. 800m ten zuidoosten van de planlocatie. Op basis van de kaart van Ferraris kan afgeleid worden dat het terrein sinds de tweede helft van de 18e eeuw in gebruik is als landbouwgrond.

Op het plangebied zijn geen archeologische waarden gekend. De ruime regio van Varsenare en Jabbeke is echter zeer rijk aan gekende vindplaatsen, mede dankzij het werk van de intergemeentelijke dienst RAAKVLAK. In de directe omgeving, ca. 150m ten oosten van het plangebied zijn resten uit de late ijzertijd aan het licht gekomen (CAI 30080). Ongeveer 100 verder naar het zuidoosten zijn bij een proefsleuvenonderzoek resten uit de Romeinse periode gerecupereerd (CAI 157269). Ook wordt ca. 250m

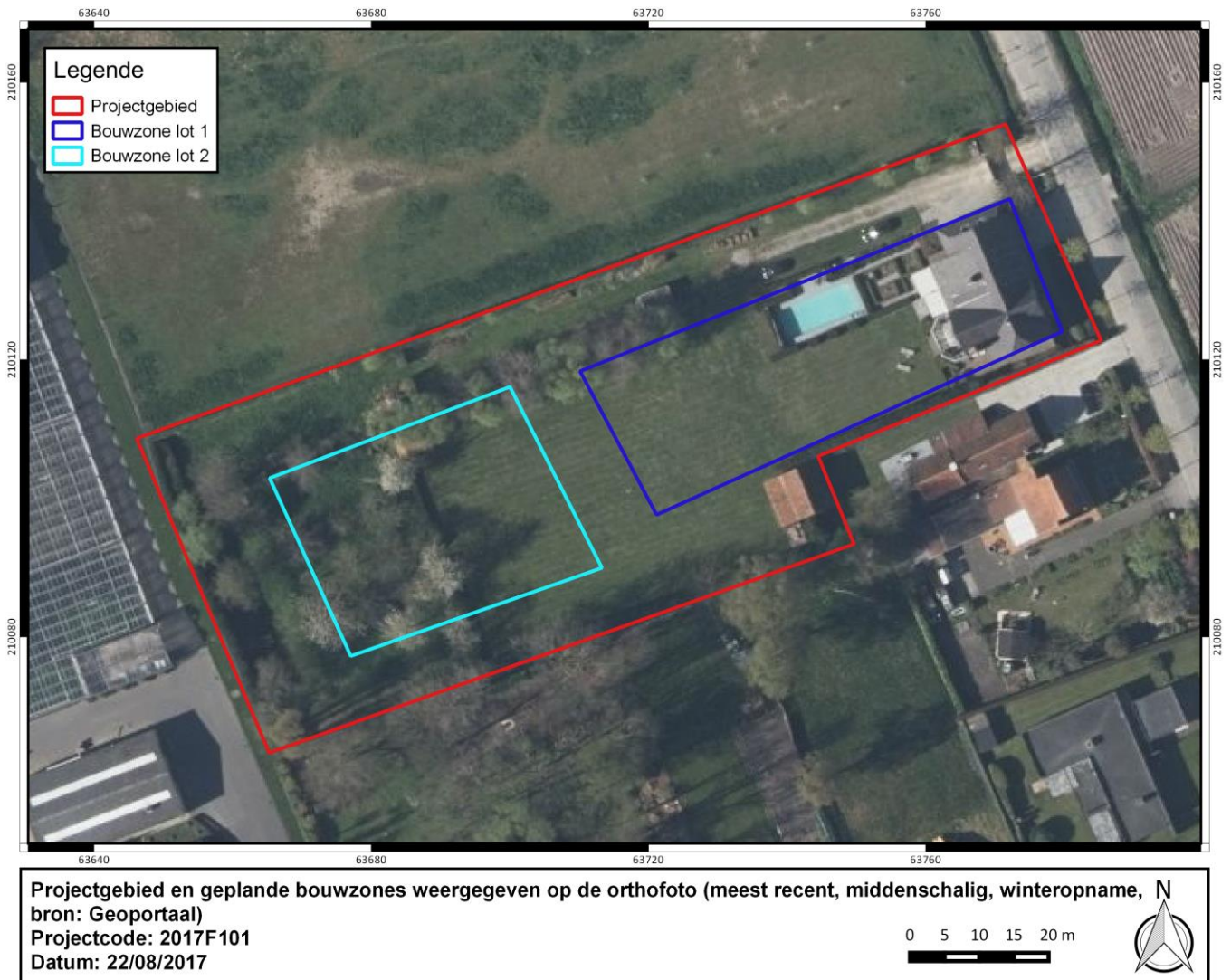
ten zuiden van de planlocatie melding gemaakt van een site met walgracht op basis van een cartografische indicator op de Centraal Archeologische Inventaris (CAI 304978). Verder is de ruime omgeving rijk aan inheems-romeinse vindplaatsen, maar ook resten uit de vroege- en late-middeleeuwen werden reeds onderzocht. Er kan redelijkerwijs aangenomen worden dat de vroegste bewoning zich entte op de hoger gelegen gronden in het zuiden en zich geleidelijk uitbreide.

Uit de beschikbare indicatoren kan een aanzienlijk archeologisch potentieel afgeleid worden. De verwachting bestaat uit klassieke sporenarcheologie waarbij eventueel aanwezige resten zichtbaar zijn onder de bouwvoor. De zone die echter bedreigd wordt door de geplande werken is heeft een dermate beperkte oppervlakte dat verder onderzoek weinig zinvol is, ook moet rekening gehouden worden dat een deel van de bedreigde zone vermoedelijk ten dele verstoord zal worden door de noodzakelijke rooi- en freeswerken.

2.3 Gemotiveerd advies

Voor de geplande werken aan de Westernieuweg te Varsenare, worden geen verdere onderzoeksdaden aanbevolen. Het voornaamste argument om af te zien van verder onderzoek is de beperkte oppervlakte van zone die bedreigd wordt door de geplande werken en de impact van de noodzakelijke rooiwerken op het bodemarchief.

Gelet op de beperkte oppervlakte van geplande ingrepen is de kans minimaal dat verder archeologisch onderzoek tot wezenlijke inzichten leid. Meer dan een sterk gefragmenteerde waarneming, zonder een echt ruimtelijk kader kan bij een proefsleuvenonderzoek op dergelijk kleine oppervlakte niet verwacht worden. Een bijkomende factor voor het afzien verdere onderzoeksdaden is de impact van de rooi-en freeswerken die de nodig zijn voor onderzoek van start kan gaan. Gelet op het oppervlakkige archeologisch niveau zullen deze een impact hebben op het bodemarchief en bijgevolg de bewaringstoestand van eventueel aanwezige sporen.

Figuur 2: visualisatie van de bouwzones op de orthofoto; meer dan de helft van bouwzone lot 2 wordt momenteel bezet door bomen. Het vrij gedeelte is ca. 500m² groot.

Het mag duidelijk zijn dat de financiële kost die verder onderzoek met zich zou meebrengen nooit in verhouding kan staan tot de eventuele kenniswinst die er uit kan voortvloeien. Het is dan ook omwille van een kosten-baten afweging dat moet afgezien worden van een verder schrijdend onderzoekstraject.

Uiteraard dient hierbij gewezen te worden op de archeologische meldingsplicht, conform artikel 5.1.4 van de huidige wetgeving betreffend het Onroerend Erfgoed.

2.4 Conclusie

De opdrachtgever plant de realisatie van een kleinschalige verkaveling te Varsenare, deelgemeente van Jabbeke. Het terrein is in gebruik als tuinzone met bomen. De geplande ingrepen hebben echter een dermate beperkte oppervlakte dat Gelet op het oppervlakkige archeologische niveau is het redelijk aan te nemen dat het terrein reeds in grote mate is verstoord. Verder onderzoek op een terrein van dergelijke aard en omvang kan nooit tot relevante inzichten leiden die de financiële kost van het onderzoek kunnen verantwoorden. Op basis van een kosten-baten afweging moet afgezien worden van verder onderzoek.

Deel 3: Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2016

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt